

Handleiding Woordkaarten

Eten
Familie
Gezondheid
Kleding
School
Verkeer
Weer
Werk
Wonen
Werkwoorden

Colofon

Met de Woordkaarten kunnen NT2-deelnemers hun spreekvaardigheid verbeteren. NT1-deelnemers kunnen de Woordkaarten vooral gebruiken om te oefenen met het lezen en schrijven van de woorden. Dit materiaal bestaat uit kaarten voor de deelnemer en een handleiding voor de vrijwilliger.

De Woordkaarten is een uitgave van Stichting Lezen en Schrijven. Deze uitgave is ontwikkeld door Trudy de Moel. De Woordkaarten is onderdeel van de aanpak Taal voor het Leven. Deze aanpak wordt aangeboden door Stichting Lezen en Schrijven en gefinancierd door de Rijksoverheid.

Fijn dat je de Woordkaarten wilt gebruiken. Indien je (delen uit) deze uitgave wilt hergebruiken of kopiëren, werken we hier graag aan mee. We vragen je dit vooraf af te stemmen met Stichting Lezen en Schrijven via info@lezenenschrijven.nl.

Ken je iemand die moeite heeft met lezen en schrijven of ken je iemand die anderen graag wil helpen als taalvrijwilliger? Bel dan 0800-023 44 44 voor advies of ga naar ikwilleren.nl.

Februari 2020 © Stichting Lezen en Schrijven

Inhoud

Woordkaarten	5	Omschrijven	21
Aanleiding	5	Hoe duur is ...?	22
Voor wie?	6	Boodschappen	23
Doelen	6		
Middelen	6	Werkvormen A1 – A2	24
Woordkaarten	7	Wat kan een deelnemer op	
Werken met de Woordkaarten	7	A2-niveau?	24
Total Physical Response (TPR)	12	Total Physical Response (TPR)	25
		Wat hoor je?	26
Werkvormen A0 – A1	13	Fluisteren	26
Wat kan een deelnemer op		Wat hoort er niet bij?	27
A1-niveau?	13	Vragen	28
Total Physical Response (TPR)	14	Kopen	29
Nieuwe woorden	14	Benoemen	29
Benoemen	15	Rijmwoorden	30
Wat is nieuw?	15	Waar of niet waar?	30
Welke woorden ken je?	16	Eén of meer	31
Onthouden	16	Uitbeelden	32
Wat is weg?	17	Wanneer?	32
Wat hoor je?	17	Vandaag en gisteren	33
Vragen beantwoorden	18	Tegenwoordige tijd of verleden	
Verhaal	18	tijd?	34
Hoeveel woorden?	19	Vragen	34
Woord raden	19	A of B?	35
Wat hoort er niet bij?	20	Maak de zin af	35
Maak de zin af	20	Verhaal	36
Memory	21	Verhaal afmaken	36

Navertellen	37	Verleden tijd -de (regelmatig werkwoord).	54
Groot en klein.	38	Bingo	55
Alfabetische volgorde.	38	Werkwoorden-bingo.	56
Wat hoort er bij ...?	39	Wat hoor ik?	57
Zinnen maken.	40	Verkleinwoorden met -tje	58
Werkwoorden.	40		
Wat zie ik?	41		
Ja of nee?	42		
Mijn keuze	42		
Rollenspel.	43		
Nieuwe woorden maken.	44		
Maak een woord met	44		
Bingo	45		
Werkvormen A2 – B1	46		
Wat kan een deelnemer op B1-niveau?	46		
Total Physical Response (TPR).	48		
Bingo	49		
Waar denk je aan bij ...?	50		
Verhaal afmaken.	50		
Verhaal maken	51		
Woord omschrijven.	51		
Verbanden leggen	52		
Omdat.	52		
Verleden tijd -te (regelmatig werkwoord).	53		

Woordkaarten

Aanleiding

Binnen het NT2-onderwijs (zowel het formele als het non-formele aanbod) nam de vraag toe naar materiaal voor het vergroten van de woordenschat. NT2-begeleiders (docenten en vrijwilligers) hadden vooral behoefte aan materiaal specifiek gericht op spreekvaardigheid.

Anderstaligen die Nederlands leren blijken het vaak lastig te vinden om de taal te spreken. Ze zijn bang om fouten te maken, ze hebben een beperkte woordenschat en/of ze weten de juiste uitspraak van een woord niet. Een nieuw woord moet je meerdere keren gezien en/of gehoord hebben (binnen de context) voordat je je dat woord eigen hebt gemaakt. Factoren die een rol kunnen spelen bij het leren van een nieuwe taal zijn leeftijd, culturele achtergrond, mate van scholing en voorkeur voor een bepaalde leerstijl. Herhaling is in ieder geval erg belangrijk.

Stichting Lezen en Schrijven heeft vanuit deze behoefte Woordkaarten ontwikkeld. Met de opdrachten bij de Woordkaarten kunnen NT2-deelnemers hun spreekvaardigheid verbeteren. NT1-deelnemers kunnen de Woordkaarten vooral gebruiken om te oefenen met het lezen en schrijven van de woorden.

In deze handleiding staan de diverse opdrachten beschreven. Veel opdrachten worden in spelvorm uitgevoerd. Zo kunnen deelnemers op een ontspannen manier ervaren hoe leerzaam het is om woorden te herhalen.

Voor wie?

De Woordkaarten zijn ontwikkeld voor mensen die:

- ▶ de Nederlandse taal leren en hun woordenschat willen vergroten
- ▶ de Nederlandse taal leren en hun spreekvaardigheid willen verbeteren
- ▶ beter willen leren lezen en/of schrijven
- ▶ het leuk vinden om taalspelletjes te spelen

De Woordkaarten kunnen zowel een-op-een als in een groep worden gebruikt. De opdrachten zijn geschikt voor zowel NT1- als NT2-deelnemers. Bij de uitvoering zijn de vragen en wensen van de deelnemers leidend.

Doelen

Wanneer deelnemers oefenen met de Woordkaarten:

- ▶ vergroten zij hun woordenschat
- ▶ verbeteren zij hun uitspraak
- ▶ stimuleren zij hun luistervaardigheid
- ▶ oefenen zij met de grammatica
- ▶ leren zij met en van elkaar

Middelen

De volgende materialen worden gebruikt:

- ▶ tien sets van 25 Woordkaarten
- ▶ opdrachten bij de Woordkaarten

Iedere set Woordkaarten heeft een thema. De thema's zijn (in alfabetische volgorde): familie, gezondheid, kleding, school, verkeer, voeding, weer, werk, wonen. In de tiende set zitten 25 veelvoorkomende werkwoorden. De tien sets zitten samen in een doos.

In de handleiding staan opdrachten bij de Woordkaarten. Er zijn opdrachten op drie niveaus: A0-A1, A1-A2 en A2-B1. Meer informatie over de indeling naar niveau vind je op www.erk.nl onder *leerling* → *Wat is het ERK?*

Op verzoek kunnen Woordkaarten ontwikkeld worden voor specifieke doel- of beroepsgroepen, bijvoorbeeld zorg, groenvoorziening, welzijnswerk of gemeenten. Neem hiervoor contact op met Stichting Lezen en Schrijven.

Woordkaarten

De woorden op de Woordkaarten zijn hoogfrequente woorden. Hoogfrequente woorden zijn de meest voorkomende woorden in een taal. De tweeduizend meest voorkomende woorden in de Nederlandse taal zijn weergegeven in de Hazenberg & Hulstijn-lijst (onder andere te vinden op Coutinho.nl).

Op iedere Woordkaart staat een duidelijke afbeelding met daaronder het woord. Bij zelfstandige naamwoorden staat ook het lidwoord. Leer zelfstandige naamwoorden aan met het bijbehorende lidwoord, zodat de deelnemers dit niet later nog hoeven te leren.

Werken met de Woordkaarten

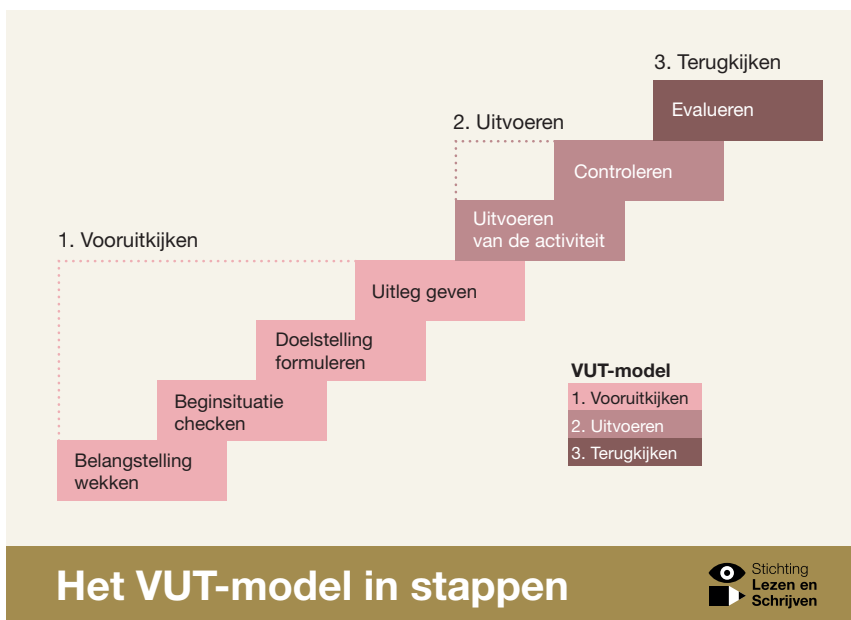
De Woordkaarten zijn goed te gebruiken tijdens taalbijeenkomsten, zoals Taalcafés.

VUT-model

Tijdens alle bijeenkomsten wordt gewerkt met een vaste opbouw volgens het VUT-model:

1. Vooruitkijken (V)	2. Uitvoeren (U)	3. Terugkijken (T)
- Belangstelling wekken	- Uitvoeren van de	- Evalueren
- Beginsituatie	activiteit	
(voorkennis) checken	- Controleren	
- Doelstelling formuleren		
- Uitleg geven		

De stappen zijn weergegeven in de volgende figuur.

Deze opbouw is terug te vinden in de opzet van de bijeenkomsten. Het VUT-model is besproken tijdens de basistraining voor begeleiders.

Thema's

Bij sommige opdrachten worden kaarten van één thema gebruikt, bij andere opdrachten kunnen kaarten van verschillende thema's gebruikt worden. Dit staat vermeld bij de opdracht. Houd het aantal nieuwe woorden per bijeenkomst beperkt. Leg vooral de nadruk op herhaling.

De samenstelling van de groep, de aansluiting bij de lessen en de interesses van de deelnemers zijn leidend bij de keuze voor een thema of voor meerdere thema's. Als deelnemers lessen volgen bij een taalaanbieder is het goed om aan te sluiten bij het thema van de betreffende les. Ga daarnaast altijd na welke voorkennis de deelnemers hebben en sluit ook daarbij aan. Probeer wel opdrachten aan te bieden die daadwerkelijk iets toevoegen. Laat de deelnemer het zo veel mogelijk zelf doen. Je helpt hem niet wanneer je zijn huiswerk maakt.

Werkvormen

Bij de keuze voor bepaalde werkvormen, opdrachten en Woordkaarten ga je uit van de vraag, de interesses en het niveau van de deelnemers. De volgorde waarin de opdrachten in de handleiding staan is dan ook niet leidend. Bekijk dus steeds goed welke werkvorm het best past bij jouw deelnemers. Door te variëren maak je de bijeenkomsten zo afwisselend mogelijk. Je kunt ook zelf opdrachten bedenken bij de Woordkaarten.

Bij de opdrachten kun je gebruikmaken van TPR (Total Physical Response). Wat TPR is staat beschreven in het kader verderop.

Opdrachten

Bij iedere opdracht staan de benodigde materialen en voorbereiding vermeld, een beschrijving van de opdracht en een of meerdere varianten daarop. De meeste opdrachten hebben weinig voorbereidingstijd nodig. De opdrachten zijn naar niveau ingedeeld (A0-A1, A1-A2, A2-B1). Met de Woordkaarten kan dan ook uitstekend gedifferentieerd gewerkt worden. De deelnemers kunnen van elkaar leren.

Oefenen

Om hun spreekvaardigheid te verbeteren is het belangrijk dat de deelnemers ook echt veel oefenen. Ga dus niet te snel over naar een volgende opdracht. Herhaling zorgt ervoor dat het geleerde beter blijft hangen. Geef de deelnemers ruim de tijd om in alle rust de opdrachten te doen, zodat ze van en met elkaar kunnen leren.

Nabespreken

Besprek na iedere opdracht hoe het is gegaan. Doe dit met de hele groep. Ook op deze manier kunnen de deelnemers van en met elkaar leren. Je kunt bijvoorbeeld vragen:

- ▶ Hoe ging het?
- ▶ Wat ging goed?
- ▶ Wat vind je nog lastig?
- ▶ Wat wil je nog vaker oefenen?

Vul de antwoorden niet zelf in, maar vraag vooral door. Vraag wat de deelnemer al kan en waar hij nog moeite mee heeft. Zo wordt duidelijk op welke punten hij nog ondersteuning nodig heeft.

Informeel leren

Nieuwe woorden worden niet alleen tijdens (les)bijeenkomsten geleerd, maar ook daarbuiten. Stimuleer de deelnemers om ook buiten de bijeenkomsten nieuwe woorden te leren. Deze kunnen zij noteren, bijvoorbeeld in een opschrijfboekje of in hun smartphone. Zo kunnen ze extra oefenen.

Total Physical Response (TPR)

TPR vormt een basis voor het leren van een vreemde taal. Bij TPR geef je een opdracht om iets te doen, bijvoorbeeld: “Pak het boek.” Je doet de handeling zelf voor terwijl je de opdracht uitspreekt. Vervolgens laat je de deelnemers de opdrachten uitvoeren. Daarmee laten ze zien dat ze hebben begrepen wat je hebt gezegd.

Je herhaalt elke opdracht een paar keer. Iedere keer wacht je iets langer met voordoen, totdat je alleen nog het commando uitspreekt zonder dat je het voordoet. De deelnemers gaan steeds meer vertrouwen op wat ze horen (en minder op wat ze zien). Door de herhaling van de opdrachten herkennen de deelnemers de klank steeds gemakkelijker.

Vervolgens breng je variaties aan in de opdrachten. Je gebruikt bijvoorbeeld een plaatsbepaling (naar de deur, onder de tafel) of een bijwoord (snel, langzaam, grappig). Een volgende stap is het afwisselen van opdrachten, bijvoorbeeld: “Raak snel je neus aan, loop naar de deur, raak langzaam je haar aan.”

Je kunt het iets moeilijker maken door opdrachten te combineren, bijvoorbeeld: “Loop snel naar de tafel terwijl je met twee handen je haar aanraakt.” Zo leert de deelnemer stap voor stap een uitgebreide woordenschat op te bouwen én op een natuurlijke manier grammaticaal complexe zinnen te begrijpen.

Tip: ga naar www.youtube.com, zoek het gebruikersaccount Henk Timmerarends en bekijk zijn filmpjes. In deze filmpjes laat hij zien hoe je TPR kunt toepassen in de praktijk.

Werkvormen A0 – A1

Wat kan een deelnemer op A1-niveau?

De deelnemer

- ▶ kan vertrouwde dagelijkse uitdrukkingen en basiszinnen begrijpen en gebruiken.
- ▶ kan zichzelf aan anderen voorstellen.
- ▶ kan vragen stellen en beantwoorden over persoonlijke dingen, zoals waar hij woont, mensen die hij kent en dingen die hij bezit.
- ▶ kan reageren op een ander als de andere persoon langzaam en duidelijk praat en bereid is om te helpen.

Op dit niveau mag je nog geen volzinnen verwachten. Het taalgebruik van de deelnemer beperkt zich tot een klein aantal eenvoudige grammaticale zinnen en uit het hoofd geleerde uitdrukkingen. Ook maakt de deelnemer nog veel grammaticale fouten.

Het is goed om de opdrachten regelmatig te herhalen.

Total Physical Response (TPR)

Uitleg over TPR vind je in het algemene deel van de handleiding.

Filmpjes over TPR vind je op het YouTube-kanaal van Henk Timmerarends.

Nodig Woordkaarten van één thema

Vorbereiding Leg verschillende kaarten van één thema op tafel.

Opdracht Doe de opdracht voor.

Bijvoorbeeld: Wijs aan ...

Geef dan de opdracht aan een deelnemer: Wijs aan ...

Herhaal de opdracht verschillende keren.

Variant Gaat het goed? Dan kun je een andere opdracht laten doen.

Bijvoorbeeld: Pak ...

Doe het altijd eerst voor.

Bij werkwoorden kun je de opdrachten laten uitvoeren.

Bijvoorbeeld: kijken, lopen, zitten.

Nieuwe woorden

Nodig Woordkaarten van één thema

Vorbereiding Leg drie kaarten op tafel.

Opdracht Laat de drie kaarten zien aan de deelnemers.

Spreek ieder woord met het lidwoord duidelijk uit.

De deelnemer zegt het woord met het lidwoord na.

Variant Gaat het goed?

Dan kunnen de deelnemers oefenen met nieuwe woorden.

Leg dan kaarten neer met andere woorden.

Benoemen

- Nodig* Woordkaarten van één thema
- Vorbereiding* Leg verschillende kaarten van één thema op tafel.
- Opdracht* Wijs een kaart aan.
De deelnemer noemt het woord met het lidwoord.
- Variant* Plak de woorden onder de afbeeldingen af.

Wat is nieuw?

- Nodig* Woordkaarten van één thema
- Vorbereiding* Leg vijf kaarten op tafel.
- Opdracht* Vraag de deelnemers om kaarten te pakken met woorden die nieuw voor ze zijn.
Lees ieder woord met het lidwoord voor.
De deelnemers zeggen om de beurt het woord met het lidwoord na.
Let op de uitspraak.
- Variant* Leg meer kaarten op tafel.
Vraag de deelnemers om kaarten te pakken met woorden die nieuw voor ze zijn.
Lees ieder woord met het lidwoord voor.
De deelnemers zeggen om de beurt het woord met het lidwoord na.
Let op de uitspraak.
De woorden hoeven niet allemaal gebruikt te worden.

Welke woorden ken je?

- Nodig* Woordkaarten van één thema
 Groot vel papier
 Dikke stift
- Vorbereiding* Leg alle kaarten in het midden van het vel papier.
- Opdracht* Kies een thema.
 Vraag de deelnemers welke woorden ze al kennen.
 Laat de deelnemers naar de kaarten kijken.
 Laat ze de woorden zeggen die ze al kennen.
 Wordt er een woord genoemd dat op een kaart staat?
 Schuif de kaart dan van het vel papier af.
 Noemt een deelnemer een woord dat niet op een kaart staat?
 Schrijf het woord dan met het lidwoord op het papier.
- Variant* Verdeel de deelnemers in groepen.
 Laat de groepen woorden bij elkaar zoeken.
 Voorbeelden van vragen die passen bij een thema:
 Wat staat in de kamer? Wie werkt binnen? Wat zit aan mijn
 hoofd?

Onthouden

- Nodig* Woordkaarten van één thema
 (Thee)doek
- Vorbereiding* Leg vijf kaarten op tafel.
- Opdracht* Laat de deelnemers één minuut naar de kaarten kijken.
 Leg dan een (thee)doek over de kaarten.
 Vraag de deelnemers welke woorden ze hebben gezien.
 De deelnemers kunnen dit ook zelfstandig in groepjes doen.

Variant Leg meer kaarten op tafel.
Geef de deelnemers daarbij meer tijd om naar de kaarten te kijken.

Wat is weg?

Nodig Woordkaarten van één thema

Vorbereiding Leg vijf kaarten op tafel.

Opdracht Laat de deelnemers één minuut naar de kaarten kijken.
Haal dan één kaart weg, maar laat niet zien welke kaart dit is.
Vraag de deelnemers welke kaart weg is.
De deelnemers kunnen dit ook zelfstandig in groepjes doen.

Variant Leg meer kaarten op tafel én haal meer kaarten weg.
Geef de deelnemers daarbij meer tijd om naar de kaarten te kijken.

Wat hoor je?

Nodig A4'tje met themawoorden met het lidwoord (verspreid over het papier, niet in een rijtje onder elkaar)
Pennen

Vorbereiding Geef iedere deelnemer een kopie van het A4'tje met de themawoorden.

Opdracht Zeg één woord (met het lidwoord) dat op het A4'tje staat.
De deelnemers omcirkelen dit woord.
De deelnemers omcirkelen verschillende woorden.

Variant Maak een A4'tje met themawoorden en woorden die erop lijken.
Bijvoorbeeld: het oog, het oor, kopen, koken, de tram, de trein.

Vragen beantwoorden

Nodig Woordkaarten van één thema

Vorbereiding Leg vijf kaarten op tafel.

Opdracht Stel vragen over een van de kaarten.

Wijs daarbij de kaart aan.

Bijvoorbeeld: Heb jij een ...? Waar staat ...? Waar koop jij ...?

Wat is de kleur van ...?

Variant Leg meer kaarten op tafel.

Wijs de kaarten niet meer aan.

Stel vragen over de kaarten.

Verhaal

Nodig Eén Woordkaart

Kort verhaal (op A1-niveau) waarin het themawoord een aantal keren voorkomt

Vorbereiding Kies of bedenk een kort verhaal waarin het themawoord een aantal keren voorkomt.

Opdracht Bespreek met de deelnemers wat het themawoord is.

Leg deze kaart op tafel.

Lees het verhaal langzaam voor.

De deelnemers tikken op tafel als ze het woord horen.

Variant Leg twee kaarten op tafel.

Lees langzaam een verhaal voor waarin deze woorden voorkomen.

De deelnemers tikken op tafel als ze een van de woorden horen.

Je kunt bij ieder woord een ander teken afspreken.

Bijvoorbeeld: bij het ene woord op tafel tikken, bij het andere woord een hand omhoog.

Hoeveel woorden?

- Nodig* Enkele korte zinnen waarin de themawoorden voorkomen
- Vorbereiding* Bedenk enkele korte zinnen waarin de themawoorden voorkomen.
- Opdracht* Lees een zin voor.
De deelnemers tellen het aantal woorden in de zin.
De deelnemers steken zoveel vingers op als het aantal woorden dat ze hebben gehoord.
- Variant* De deelnemers bedenken zelf zinnen.
De andere deelnemers tellen het aantal woorden in de zinnen.

Woord raden

- Nodig* Eén Woordkaart
Pen of dikke stift
Vel papier op A4-formaat
- Vorbereiding* Leg de kaarten neer van de woorden die je nog eens wilt oefenen.
- Opdracht* Pak een kaart.
Laat de deelnemers de kaart niet zien.
Maak een tekening van datgene wat op de kaart staat.
De deelnemers moeten raden om welk woord het gaat.
- Variant* Geef één deelnemer een kaart.
De andere deelnemers mogen de kaart niet zien.
De deelnemer tekent datgene wat op de kaart staat.
De andere deelnemers moeten raden om welk woord het gaat.

Wat hoort er niet bij?

Nodig Wordkaarten van verschillende thema's

Vorbereiding Leg vier kaarten naast elkaar.

Gebruik woorden die de deelnemers al kennen.

Er horen drie kaarten bij elkaar.

Eén kaart hoort er niet bij.

Bijvoorbeeld: de bank – de auto – het bed – de kast.

Opdracht Vraag: Welk woord hoort er niet bij?

Vertel waarom dit woord er niet bij hoort.

Variant Maak series op kleur, waarbij één kleur afwijkt.

Bijvoorbeeld: drie groene dingen en één rood ding.

Een ander voorbeeld: het huis – het raam – het bed – de boom.

De boom hoort er niet bij, want die vind je niet in een huis.

Of: de boom hoort er niet bij, want het is een de-woord.

Maak de zin af

Nodig Wordkaarten van één thema

Vorbereiding Maak beginzinnen bij de kaarten.

Opdracht Lees een halve zin voor.

De deelnemer maakt de zin af met een themawoord.

Bijvoorbeeld: Ik zit op ... / Ali is mijn ... / Op het aanrecht staat ... / Ik heb pijn in mijn ... / Ik lees ...

Variant De deelnemers bedenken zelf beginzinnen.

Memory

Nodig Twee dozen Woordkaarten van één thema

Voorbereiding Leg de kaarten op tafel met de afbeelding naar beneden.

Opdracht De deelnemers gaan memory spelen.

Heeft een deelnemer twee dezelfde kaarten gevonden?

Dan mag deze deelnemer nog een keer kaarten pakken.

Variant Laat iedere deelnemer zeggen wat er op de kaarten staat.

Laat de deelnemers zelfstandig in een groepje memory spelen en daarbij oefenen met de woorden.

Omschrijven

Nodig Woordkaarten van één thema

Voorbereiding Leg de kaarten op een stapel met de afbeelding naar beneden.

Opdracht Pak een kaart.

Laat de deelnemers de kaart niet zien.

Omschrijf wat er op de kaart staat, maar noem het woord niet.

Bijvoorbeeld: Het is geel. Je kunt het eten. Het is krom.

De deelnemers moeten raden om welk woord het gaat.

Variant De deelnemers bedenken zelf omschrijvingen.

Hoe duur is ...?

- Nodig* Woordkaarten van één thema
 Kaarten met daarop een prijs in euro's
 Lege prijskaarten
- Vorbereiding* Zorg ervoor dat er voor iedere Woordkaart een prijskaart is.
 Leg de Woordkaarten en de prijskaarten door elkaar op tafel.
- Opdracht* De deelnemers leggen bij iedere Woordkaart een prijskaart.
 Ze zoeken samen uit wat de juiste prijs is.
 Bespreek daarna de prijzen.
 Bijvoorbeeld: Is dat duur? Is dat goedkoop? Waar koop je dat? Is dit een aanbieding? Waar koop jij dit?
- Variant* De deelnemers bedenken zelf de prijs van iets wat op een
 Woordkaart staat.
 Laat ze dit samen uitzoeken en bespreken.
 De deelnemers schrijven de prijs op een lege prijskaart.

Boodschappen

- Nodig* Woordkaarten van één thema
- Strookjes met namen van winkels, bijvoorbeeld: de bakker, de slager, de supermarkt, de bouwmarkt, de kledingwinkel, de dierenwinkel
- Voor iedere deelnemer een bakje waar kaarten in kunnen
- Voorbereiding* Leg de kaarten op tafel met de afbeelding naar boven.
- Leg ook de strookjes met de winkelnamen op tafel.
- Opdracht* Laat de deelnemers om de beurt een kaart pakken.
- De deelnemer zegt wat er op de kaart staat.
- De deelnemer legt de kaart bij de winkel waar je het kunt kopen.
- Variant* Speel een rollenspel.
- Jij bent degene die in de winkel werkt.
- Geef alle deelnemers een bakje waar kaarten in kunnen.
- Pak de kaarten van één winkel.
- Leg de kaarten verspreid op tafel met de afbeelding naar boven.
- Een deelnemer vraagt aan jou: Heeft u voor mij ...?
- Is een woord goed? Dan mag het in het bakje.
- Zegt de deelnemer een woord dat er niet bij ligt? Dan is diegene af.
- Dan mag de volgende deelnemer.
- Wie heeft de meeste boodschappen in het bakje?
- Stuur het gesprek een beetje door eenvoudige vragen te stellen.
- Bijvoorbeeld: Een rode? Een kilo? Welke maat?

Werkvormen A1 – A2

Wat kan een deelnemer op A2-niveau?

De deelnemer

- ▶ kan zinnen en regelmatig voorkomende uitdrukkingen begrijpen die verband hebben met alledaagse onderwerpen.
- ▶ kan de hoofdzaken begrijpen in korte eenvoudige boodschappen.
- ▶ kan eenvoudige aanwijzingen geven en opvolgen.
- ▶ kan praten over eenvoudige en alledaagse dingen.
- ▶ kan korte sociale gesprekken voeren met hulp van de gesprekspartner.
- ▶ kan zijn mening uitdrukken over vertrouwde alledaagse onderwerpen.
- ▶ kan informatie vragen en informatie geven over verschillende zaken.

Dit betekent dat een deelnemer nog ondersteuning nodig heeft bij het formuleren van woorden en/of zinnen. Ook kan hij nog vrij veel fouten maken als hij het probeert.

De rol van jou als begeleider is erg belangrijk. Geef veel steun bij de uitvoering van de opdrachten en help de deelnemer bij het onder woorden brengen van zijn gedachten. Je kunt ook nog niet verwachten dat een deelnemer alles goed kan nazeggen. Ga er bij het geven van feedback van uit dat een deelnemer nog weinig uit zichzelf kan zeggen en dat hij veel fouten maakt. Ga vooral in op de inhoud en let minder op de vorm.

Het is goed om de opdrachten regelmatig te herhalen.

Total Physical Response (TPR)

Uitleg over TPR vind je in het algemene deel van de handleiding.

Filmpjes over TPR vind je op het YouTube-kanaal van Henk Timmerarends.

<i>Nodig</i>	Woordkaarten van één thema Zinnen waarin de themawoorden voorkomen
<i>Vorbereiding</i>	Leg verschillende kaarten van één thema op tafel.
<i>Opdracht</i>	Doe de opdracht voor. Bijvoorbeeld: Pak ... Pak de juiste kaart. Geef dan de opdracht aan een deelnemer: Pak ... Gaat het goed? Dan kun je de opdracht groter maken. Bijvoorbeeld: Pak ... en geef het aan ... / Pak ... en leg het naast ... Doe de opdracht altijd eerst voor.
<i>Variant</i>	Pak ... en leg het naast/onder/boven/achter/in ... (enzovoort) Geef ... aan ... /je buurvrouw/je buurman/de begeleider. (enzovoort) Leg alle gele/groene/... kaarten bij elkaar.

Wat hoor je?

- Nodig* Woordkaarten van één thema
Bij iedere kaart een korte zin (in de tegenwoordige tijd) waarin het themawoord voorkomt
- Vorbereiding* Leg vijf kaarten op tafel.
- Opdracht* Lees een zin voor.
Vraag: Welk woord hoor je in de zin?
Laat de deelnemer de zin nazeggen.
Let op de uitspraak en de volgorde van de woorden.
- Variant* Lees één zin voor (in de tegenwoordige tijd) waarin twee themawoorden voorkomen.
Vraag: Welke woorden hoor je in de zin?
Laat de deelnemer de zin nazeggen.
Let op de uitspraak en de volgorde van de woorden.

Fluisteren

- Nodig* Woordkaarten van één thema
- Vorbereiding* Leg de kaarten op een stapel met de afbeelding naar beneden.
- Opdracht* Doe de opdracht voor.
Pak een kaart van de stapel.
Laat de deelnemers de kaart niet zien.
Fluister het woord in het oor van de deelnemer naast je.
Die fluistert het woord in het oor van de deelnemer naast hem.
De laatste in de rij zegt welk woord hij heeft gehoord.
Laat de kaart zien. Klopt het?
Klopt het woord niet? Dan kun je nagaan waar het fout is gegaan.

Variant Fluister een korte zin in het oor van een deelnemer.
Die fluistert de zin in het oor van de volgende deelnemer,
enzovoort.

Wat hoort er niet bij?

Nodig Woordkaarten van verschillende thema's

Vorbereiding Leg vier kaarten naast elkaar.

Er horen drie kaarten bij elkaar.

Eén kaart hoort er niet bij.

Bijvoorbeeld: de bank – de fiets – het bed – de kast.

Opdracht Vraag: Welk woord hoort er niet bij?

Vraag dan waarom dit woord er niet bij hoort.

Maak verschillende series zonder kaarten te gebruiken.

Bijvoorbeeld: series op kleur, waarbij één kleur afwijkt.

Bijvoorbeeld: drie groene dingen en één rood ding.

Een ander voorbeeld: het huis – het raam – het bed – de boom.

Vraag de deelnemers welk woord er niet bij hoort en waarom.

Variant De deelnemers bedenken zelf een serie van vier woorden met
één woord dat er niet bij hoort.

De andere deelnemers moeten raden welk woord er niet bij
hoort en vertellen daarna waarom.

Vragen

- Nodig* Woordkaarten van één thema
 Veelvoorkomende vraagzinnen bij de kaarten
- Vorbereiding* Leg alle kaarten van één thema op een stapel.
- Opdracht* Pak een kaart.
 Vraag dan bijvoorbeeld: Waar is de ...?
 Een deelnemer geeft antwoord op de vraag.
 Pak weer een kaart.
 Vraag dan aan een andere deelnemer: Waar is de ...?
 Herhaal de vraag steeds met een ander woord.
 Ga door totdat alle deelnemers dezelfde vraag hebben gehad,
 maar met verschillende woorden.
 Gaat het goed? Dan kun je een andere veelvoorkomende
 vraag stellen.
 Bijvoorbeeld: Mag ik iets vragen? Heeft u ...? Hoeveel kost ...?
 Ga je mee naar ...?
 Herhaal de vraag verschillende keren.
 Stel pas een volgende vraag als alle deelnemers de vraag
 begrijpen.
 Houd het aantal nieuwe vragen per bijeenkomst beperkt.
- Variant* De deelnemers bedenken zelf een vraag bij de kaarten.

Kopen

Nodig Woordkaarten van één thema

Vorbereiding Geef iedere deelnemer vijf kaarten.

Verdeel de groep in tweetallen.

Opdracht Deelnemer A koopt de dingen die op de kaarten van deelnemer B staan.

Deelnemer A vraagt aan deelnemer B: Heeft u ...?

Als deelnemer B de kaart heeft, dan zegt hij: Ja, die heb ik.

Deelnemer B geeft dan de kaart aan deelnemer A.

Als deelnemer B de kaart niet heeft, dan zegt hij: Nee, die heb ik niet.

De deelnemers 'kopen' de kaarten bij elkaar.

Variant Doe dezelfde opdracht met bijvoeglijke naamwoorden.

Laat de deelnemers goed naar de kaarten kijken.

Voorbeeldvragen: Heeft u een rode fiets? Heeft u grote mandarijnen?

Het gaat er vooral om dat de deelnemers de vraag begrijpen.

Benoemen

Nodig Woordkaarten van één thema

Vorbereiding Leg verschillende kaarten van één thema op tafel.

Opdracht Wijs een kaart aan.

De deelnemer noemt het woord met het lidwoord.

Variant Plak de woorden onder de afbeeldingen af.

Rijmwoorden

- Nodig* Woordkaarten van één thema
- Vorbereiding* Kies woorden waarop gemakkelijk te rijmen is.
Leg de kaarten op een stapel met de afbeelding naar beneden.
- Opdracht* Doe de opdracht voor.
Pak een kaart en lees het woord voor.
Laat de deelnemers rijmwoorden bedenken bij het woord op de kaart.
- Variant* Maak er een wedstrijd van. Verdeel de groep in twee teams.
Welk team bedenkt als eerste een rijmwoord bij de kaart?
Het team met de meeste punten heeft gewonnen.

Waar of niet waar?

- Nodig* Woordkaarten van één thema
- Vorbereiding* Bedenk bij de woorden korte zinnen die waar of niet waar zijn.
De zinnen moeten waar kunnen zijn, dus geen onzin-zinnen.
- Opdracht* Leg de kaarten op tafel.
Lees een zin voor.
Alle zinnen gaan over het thema dat op tafel ligt.
De deelnemers luisteren.
Daarna zeggen ze of de zin waar of niet waar is.
Bijvoorbeeld: De trui is geel. Het raam is dicht. Het bed is klein. De koelkast staat open. De hand is schoon.
- Variant* De deelnemers bedenken zelf zinnen die waar of niet waar zijn.

Eén of meer

Nodig Woordkaarten van één thema met zelfstandige naamwoorden die in het meervoud -en krijgen

Voorbereiding Deel de kaarten uit, ook aan jezelf.

Opdracht Doe de opdracht voor.

Vertel wat er op je kaart staat.

Zeg het woord en het meervoud:

één ... twee ...

Bijvoorbeeld:

één boek twee boeken

één fiets twee fietsen

Laat de deelnemers om de beurt vertellen wat er op hun kaart staat, eerst in het enkelvoud en dan in het meervoud:

één ... twee ...

Variant Doe de opdracht met zinnen in het enkelvoud en zinnen in het meervoud waarin de woorden van de kaarten voorkomen.

Vraag: Is dit er één of zijn het er meer?

Voorbeelden: Mijn been doet pijn. De bloemen zijn mooi. De boeken zijn gratis.

Uitbeelden

Nodig Woordkaarten van één thema

Vorbereiding Kies woorden die goed uit te beelden zijn.

Leg de kaarten op een stapel met de afbeelding naar beneden.

Zorg voor een plek met veel ruimte.

Opdracht Doe de opdracht voor.

Pak een kaart van de stapel.

De deelnemers mogen de kaart niet zien.

Beeld het woord uit dat op de kaart staat.

De deelnemers moeten raden om welk woord het gaat.

Laat dan een deelnemer een kaart pakken.

De andere deelnemers mogen de kaart niet zien.

De deelnemer beeldt het woord uit dat op de kaart staat.

De andere deelnemers moeten raden om welk woord het gaat.

Variant Een deelnemer tekent het woord dat op de kaart staat.

De andere deelnemers moeten raden om welk woord het gaat.

Wanneer?

Nodig Woordkaarten van één thema

Vorbereiding Maak bij iedere kaart een zin in de tegenwoordige tijd of in de verleden tijd.

Begin de zin in de tegenwoordige tijd met: Vandaag ...

Begin de zin in de verleden tijd met: Gisteren ...

Opdracht Lees een zin voor.

Vraag: Is deze zin in de tegenwoordige tijd (nu) of in de verleden tijd (toen)?

Hoe weet je dat?

Dat kun je horen aan het woord ‘vandaag’ of ‘gisteren’ en het werkwoord.

Lees zinnen voor in de tegenwoordige tijd en in de verleden tijd. Wissel dit af.

Vraag na iedere zin: Is deze zin in de tegenwoordige tijd of in de verleden tijd?

Variant

Gaat het goed? Dan kun je zinnen gebruiken met andere woorden die verwijzen naar de verleden tijd.

Bijvoorbeeld: Maandag ... / Vorige week ... / Vanmorgen ...

Vraag na iedere zin: Is deze zin in de tegenwoordige tijd of in de verleden tijd?

Vandaag en gisteren

Nodig Woordkaarten van één thema

Vorbereiding Bedenk zinnen met passende werkwoorden.

Leg de kaarten op tafel met de afbeelding naar boven.

Opdracht Doe de opdracht voor.

Herhaal het verschillende keren met één voorbeeldzin (met een regelmatig werkwoord) in de tegenwoordige tijd en in de verleden tijd.

Gebruik werkwoorden die in de verleden tijd -te of -de krijgen.

Gebruik pas een volgende zin als het goed gaat.

Voorbeelden: Vandaag werk/maak/hoor ... ik

Gisteren werkte/maakte/hoorde ... ik

Laat de deelnemers de zin nazeggen.

Variant

Doe dezelfde opdracht met vandaag en een dag van de week.

Bijvoorbeeld: Vandaag maak ik ... / Woensdag maakte ik ...

Tegenwoordige tijd of verleden tijd?

- Nodig* Woordkaarten van één thema
- Bij iedere kaart een zin (met een regelmatig werkwoord) in de tegenwoordige tijd en/of in de verleden tijd
- Gebruik werkwoorden die in de verleden tijd -te of -de krijgen.
- Vorbereiding* Leg de kaarten op tafel.
- Opdracht* Pak een kaart.
- Lees de zin voor waarin het woord voorkomt.
- Vraag: Is deze zin in de tegenwoordige tijd of in de verleden tijd?
- Variant* Is de zin in de tegenwoordige tijd? Vraag de deelnemer dan om de zin in de verleden tijd te zeggen (en andersom).
- Bijvoorbeeld: Vandaag kook ik bloemkool. Gisteren ... ik bloemkool.

Vragen

- Nodig* Woordkaarten van één thema
- Vorbereiding* Bedenk bij iedere kaart een passende vraagzin.
- Opdracht* Geef iedere deelnemer drie kaarten.
- Vraag aan alle deelnemers: Heb jij ...?
- De deelnemer die dit woord heeft, geeft de kaart.
- Herhaal de vraag verschillende keren.
- Variant* Gaat het goed? Dan kun je andere vraagzinnen gebruiken.
- Bijvoorbeeld: Waar ligt ...? Van wie is ...? Waar koop ik ...?

A of B?

- Nodig* Zinnen waarin een themawoord voorkomt
Werkblad met bij iedere zin de keuze tussen A en B
- Vorbereiding* Iedere deelnemer krijgt een werkblad.
- Opdracht* Lees een zin voor waarin een themawoord voorkomt.
Bijvoorbeeld: De gele trui vind ik mooi.
A de trui B de broek
De deelnemers geven aan welk themawoord ze horen.
Ze omcirkelen A of B.
- Variante* Doe dezelfde opdracht met bijvoeglijke naamwoorden.
Bijvoorbeeld: De groene fiets is van mijn man.
A gele B groene

Maak de zin af

- Nodig* Woordkaarten van één thema
Bij iedere kaart een zin waarin het themawoord ontbreekt
- Vorbereiding* -
- Opdracht* Stel vragen over het thema.
Bijvoorbeeld: Ik zit op ... / Ali is mijn ... / Ik heb pijn in mijn ... /
Ik kan ruiken met mijn ... / Vanavond eet ik ... / Ik woon in een ... /
Ik rijd in een ... / Ik houd van ...
De deelnemer pakt een kaart die bij de zin past.
Het is mogelijk dat deelnemers verschillende kaarten pakken.
- Variante* Stel vragen over het themawoord.
Bijvoorbeeld: Heb jij een ...? Woon jij in een ...? Houd jij van ...?

Verhaal

- Nodig* Eén themawoord
Verhaal (op A2-niveau) waarin het themawoord vaak voorkomt
- Vorbereiding* Leg het themawoord op tafel.
Kies of bedenk een verhaal waarin het themawoord vaak voorkomt. Dit mag uit een boekje op A2-niveau komen. Je kunt het verhaal aanpassen zodat het themawoord er vaak in voorkomt.
- Opracht* Laat het themawoord zien.
Vraag de deelnemers welk woord er op de kaart staat.
De deelnemers luisteren naar het verhaal.
Ze tikken op tafel als ze het themawoord horen.
- Variant* Geef iedere deelnemer een themawoord.
Hooft een deelnemer zijn themawoord, dan tikt hij op tafel.

Verhaal afmaken

- Nodig* Woordkaarten van één thema
Kort verhaal (op A2-niveau) waarin drie themawoorden voorkomen
Eén extra kaart van hetzelfde thema die bij het verhaal past
- Vorbereiding* Leg de kaarten met de drie themawoorden op tafel met de afbeelding naar boven.
Leg de kaarten in de volgorde van het verhaal.
- Opracht* Bespreek de drie kaarten.
Lees het verhaal voor.
Leg de extra kaart achter de drie kaarten uit het verhaal.
De deelnemers maken het verhaal af met het nieuwe woord.

Variant Leg twee nieuwe kaarten achter de drie kaarten van het verhaal.

Kies woorden die kunnen aansluiten bij het verhaal.

De deelnemers bedenken samen het vervolg van het verhaal met de twee kaarten.

Navertellen

Nodig Vier of vijf Woordkaarten van één thema

Verhaal (op A2-niveau) waarin de woorden van de kaarten voorkomen

Vorbereiding Leg de kaarten op tafel met de afbeelding naar boven.

De kaarten liggen door elkaar.

Opdracht Lees het verhaal voor.

Vraag de deelnemers om de afbeeldingen in de volgorde van het verhaal te leggen.

Vraag ze ook om het verhaal na te vertellen.

Variant I De deelnemers gebruiken kaarten van verschillende thema's.

Variant II De deelnemers bedenken zelf een verhaal bij vier of vijf (andere) afbeeldingen.

Groot en klein

Nodig Woordkaarten van verschillende thema's met zelfstandige naamwoorden waarbij het verkleinwoord altijd -je krijgt (dus niet -tje, -etje of -pje)

Vorbereiding -

Opdracht Vraag: Wat is klein?

Lees steeds de twee woorden voor:

het boek het boekje

het oogje het oog

het huis het huisje

het koekje de koek

de krant het krantje

de flat het flatje

De deelnemers zeggen steeds welk van de twee woorden het verkleinwoord is.

Vertel dat verkleinwoorden altijd het-woorden zijn.

Variant Noem nog meer zelfstandige naamwoorden waarbij het verkleinwoord altijd -je krijgt.

Laat de deelnemers steeds het verkleinwoord zeggen.

Alfabetische volgorde

Nodig Woordkaarten van één thema of van verschillende thema's
De woorden op de kaarten beginnen met verschillende letters

Vorbereiding Vraag aan de deelnemers of zij het alfabet kennen.
Kennen zij het alfabet niet? Oefen het dan met ze.

Opdracht Vraag de deelnemers om de kaarten op alfabetische volgorde te leggen.

Variant Leg kaarten neer waarbij ook woorden zitten die met dezelfde letter beginnen.
Vraag de deelnemers om de kaarten op alfabetische volgorde te leggen.

Wat hoort er bij ...?

Nodig Woordkaarten van één thema

Vorbereiding Leg de kaarten op een stapel met de afbeelding naar beneden.

Opdracht De deelnemers pakken om de beurt een kaart van de stapel. Ze lezen het woord en ze bedenken er een woord bij.

Bijvoorbeeld:

het huis – wonen

de fiets – de weg

de tafel – eten

de auto – het stuur

Variant Iedere deelnemer bedenkt een woord bij het woord dat de vorige deelnemer heeft bedacht. Je krijgt dan een rij van woorden.

Bijvoorbeeld: de auto – het stuur – de weg – de fiets – regen – wind – de zon – ...

Zinnen maken

- Nodig* Woordkaarten van één thema
- Vorbereiding* Bedenk bij iedere deelnemer een woord dat bij hem past.
- Opdracht* Iedere deelnemer krijgt een woord dat bij hem past.
Vraag de deelnemer om een zin te maken met dit woord.
Let op de grammatica in de zin.
Herhaal de (grammaticaal juiste) zin.
Laat de deelnemers de grammaticaal juiste zin nazeggen.
- Variant* Vraag: Is de zin goed?
Is een zin niet goed?
Vraag dan: Hoe zou je de zin beter kunnen zeggen?
Je kunt ook met de groep een goede zin maken.

Werkwoorden

- Nodig* Woordkaarten met werkwoorden
Zinnen bij de kaarten die beginnen met Ik
Dezelfde zinnen, maar dan beginnend met Hij of Zij
- Vorbereiding* Geef iedere deelnemer een kaart met een werkwoord.
- Opdracht* Doe de opdracht voor.
Pak de kaart met lopen en zeg:
Ik loop naar school. Hij loopt naar school.
Vraag de deelnemers of zij verschil horen.
Vraag ook wat het verschil is.
Laat de deelnemers de zinnen nazeggen.
Lees verschillende zinnen voor.
Vraag iedere keer wat er anders is.

Variant Lees de Ik-zin voor.
Laat de deelnemer hiervan een zin maken in de tweede persoon enkelvoud:
Maak een zin die begint met 'Hij...' of 'Zij...'.

Wat zie ik?

Nodig Woordkaarten van één thema

Vorbereiding Maak zinnen bij de kaarten.

Opdracht Pak een kaart.

Laat de deelnemers er goed naar kijken.

Zeg dan wat er op de kaart staat.

Er mag een verschil in zitten.

Bijvoorbeeld: de gele trui, de grote auto, de rode bloem.

Als er een rode trui op de kaart staat, mag je dus de gele trui zeggen.

Vraag de deelnemers na iedere kaart:

Is het goed?

Zegt de deelnemer dat het niet goed is, vraag dan:

Wat zie je wel?

Variant De deelnemer zegt zelf wat er op de kaart staat.

Bijvoorbeeld: een rode trui, een grote auto, een blauwe bloem.

Ja of nee?

- Nodig* Woordkaarten van één thema
- Vorbereiding* Leg de kaarten op een stapel met de afbeelding naar beneden.
- Opdracht* Doe de opdracht voor.
Pak een kaart.
De deelnemers stellen vragen om erachter te komen welk woord op de kaart staat.
Je mag alleen antwoorden met 'ja' of nee'.
Als het woord is geraden, laat je die deelnemer een kaart pakken.
De andere deelnemers stellen vragen om erachter te komen welk woord op de kaart staat.
De deelnemer met de kaart mag alleen antwoorden met 'ja' of 'nee'.
- Variant* Pak een kaart.
Omschrijf wat er op de kaart staat, maar noem het woord niet.
De deelnemers moeten raden om welk woord het gaat.

Mijn keuze

- Nodig* Woordkaarten van één thema
- Vorbereiding* Leg verschillende kaarten op tafel met de afbeelding naar boven.
- Opdracht* Vraag de deelnemers om een kaart uit te zoeken die zij mooi of speciaal vinden.
Vraag waarom de deelnemer deze kaart heeft gekozen.
Bijvoorbeeld: Wat vind je mooi aan ...? Waar denk je aan bij ...?
- Variant* Verzamel de kaarten die de deelnemers hebben gekozen.

Houd één kaart omhoog.

Vraag: Wie vindt dit een mooie (of speciale) kaart?

Rollenspel

Nodig Woordkaarten van één thema

Vorbereiding -

Opdracht De deelnemers kiezen een kaart met een afbeelding van iets wat ze willen kopen.

Jij bent de verkoper.

Stel zo veel mogelijk veelvoorkomende vragen.

Bijvoorbeeld: Wie is er aan de beurt? Wilt u grote/witte/rijpe/...? Mag het iets meer zijn? Dat is bij elkaar ...

Bespreek ieder rollenspel na.

Geef veel complimenten.

Variant Laat de deelnemers verschillende dingen bij je kopen.

Nieuwe woorden maken

- Nodig* Woordkaarten van verschillende thema's
 Voor iedere deelnemer een A4'tje met het themawoord
 Voor iedere deelnemer een pen
- Vorbereiding* Kies kaarten met een wat langer woord.
 Kopieer het A4'tje voor iedere deelnemer.
- Opdracht* De deelnemers maken nieuwe woorden met de letters van het
 themawoord.
 Doe dit de eerste keer samen.
 Bijvoorbeeld een zelfstandig naamwoord: het vest
 Met deze letters kun je de volgende woorden maken:
 vet – heet – thee – test – vee – set
 Of een werkwoord: fietsen
 Met deze letters kun je de volgende woorden maken:
 fiets – een – fit – iets – ets – teen – steen
- Variant* Maak een zin met (een van) de gevonden woorden.

Maak een woord met ...

- Nodig* Voor iedere deelnemer een A4'tje met daarop de letters van
 een themawoord door elkaar (bijvoorbeeld w r u o v)
 Voor iedere deelnemer een pen
- Vorbereiding* Kopieer het A4'tje voor iedere deelnemer.
- Opdracht* De deelnemers gaan op zoek naar het woord dat je met de
 gegeven letters maakt.
 Bijvoorbeeld:
w r u o v	vrouw
b e n e	been
s i h u	huis

- Variant I* Welke lidwoorden horen bij de gevonden woorden?
- Variant II* Zet de letters van ieder woord in een eigen cirkel.
Meerdere cirkels samen vormen een veelgebruikte zin.
Bijvoorbeeld: Mag ik iets vragen? Waar is de bakker?

Bingo

- Nodig* Woorden van één thema
Voor iedere deelnemer alle 25 themawoorden op één A4'tje
(verspreid over het papier, niet in een rijtje onder elkaar)
Voor iedere deelnemer een A4'tje met negen lege vakjes
Voor iedere deelnemer een pen
- Voorbereiding* Kopieer beide A4'tjes voor iedere deelnemer.
- Opdracht* De deelnemers kiezen negen woorden van het ene A4'tje.
De deelnemers schrijven de woorden in de lege vakjes van het andere A4'tje.
Lees de 25 themawoorden in willekeurige volgorde voor.
De deelnemers halen het woord door als het in een van de vakjes staat.
Heeft een deelnemer als eerste alle negen woorden doorgehaald? Dan roept diegene: "Bingo!"
- Variant* Geef een omschrijving van een woord, maar noem het woord niet. De deelnemers halen het woord door als ze denken dat het gaat over een woord dat op hun A4'tje staat.

Werkvormen A2 – B1

Wat kan een deelnemer op B1-niveau?

De deelnemer

- ▶ kan de belangrijkste punten begrijpen uit duidelijke standaard teksten over vertrouwde zaken die regelmatig voorkomen op het werk, op school en in de vrije tijd.
- ▶ kan zich redden in de meeste situaties die kunnen optreden tijdens het reizen in gebieden waar de betreffende taal wordt gesproken.
- ▶ kan een eenvoudige tekst produceren over onderwerpen die vertrouwd of van persoonlijk belang zijn.
- ▶ kan een beschrijving geven van ervaringen en gebeurtenissen, dromen, verwachtingen en ambities en kan kort redenen en verklaringen geven voor meningen en plannen.
- ▶ kan de betekenis van onbekende woorden over vertrouwde en alledaagse onderwerpen, over actuele zaken en zaken van persoonlijk belang afleiden uit de context.
- ▶ heeft over het algemeen een goede grammaticale beheersing, maar met merkbare invloed vanuit de moedertaal. Fouten komen voor, maar het is altijd duidelijk wat hij probeert uit te drukken.
- ▶ heeft een goede beheersing van de elementaire woordenschat, al doen zich nog wel grote fouten voor bij meer complexe gedachten of niet-vertrouwde onderwerpen en situaties.
- ▶ kan bijvoorbeeld in de nazegopdrachten alles goed nazeggen.

Dit betekent dat de deelnemer beschikt over een woordenschat van voldoende omvang om zich (met enige omhaal van woorden) te uiten over de meeste onderwerpen die betrekking hebben op het dagelijks leven, zoals familie, hobby's en interesses, werk, reizen en actualiteiten. Dit betekent ook dat de deelnemer redelijk goed feedback kan geven in duidelijke zinnen.

De rol van jou als begeleider is nog wel van belang. Geef steun bij de uitvoering van de opdrachten waar dat nodig is. Help de deelnemer alleen bij het onder woorden brengen van zijn gedachten als hij er zelf niet uit komt. Ga vooral in op de inhoud en let minder op de vorm.

Het is goed om de opdrachten regelmatig te herhalen.

Total Physical Response (TPR)

Uitleg over TPR vind je in het algemene deel van de handleiding.

Filmpjes over TPR vind je op het YouTube-kanaal van Henk Timmerarends.

<i>Nodig</i>	Opdrachten die de deelnemers moeten uitvoeren en die aansluiten bij hun belevingswereld, bijvoorbeeld: een beweging maken, een tekening maken, ergens een voorwerp plaatsen
<i>Vorbereiding</i>	Bedenk de opdrachten van tevoren en schrijf ze op. Je hoeft ze dan niet tijdens de bijeenkomst te bedenken. Zorg ervoor dat eventuele voorwerpen klaarliggen.
<i>Opdracht</i>	<p>Doe de opdracht voor.</p> <p>Voorbeelden van opdrachten bij het thema gezondheid: Til je linkerarm op. Til je rechterbeen op. Kijk naar links. Leg je handen op je buik. Buig je knieën.</p> <p>Voorbeelden van opdrachten bij het thema wonen: Teken een grote vierkante kamer. Teken aan de voorkant een raam. Teken voor het raam een driepersoonsbank. Teken voor de bank een ronde tafel. Teken aan de achterkant een raam.</p> <p>Voorbeelden van opdrachten bij het thema verkeer: Teken een rechte weg. Teken aan de zijkant van de weg een stoplicht. Teken aan de rechterkant van de weg een fietspad. Teken aan de linkerkant een stoep.</p> <p>Voorbeelden van opdrachten bij het thema gezondheid: Pak de bloemkool. Pak de paprika. Leg de paprika naast de bloemkool. Snij de bloemkool in stukjes. Geef de spruitjes aan ...</p> <p>Bedenk passende opdrachten bij ieder thema.</p>
<i>Variant</i>	Laat de deelnemers elkaar opdrachten geven.

Bingo

Nodig

Woordkaarten van één thema

Voor iedere deelnemer alle 25 themawoorden op één A4'tje
(verspreid over het papier, niet in een rijtje onder elkaar)

Voor iedere deelnemer een A4'tje met twaalf lege vakjes

Voor iedere deelnemer een pen

Voorbereiding

Kopieer beide A4'tjes voor iedere deelnemer.

Opdracht

De deelnemers kiezen twaalf woorden van het ene A4'tje.

De deelnemers schrijven de woorden in de lege vakjes van het andere A4'tje.

Lees de 25 themawoorden in willekeurige volgorde voor.

De deelnemers halen het woord door als het in een van de vakjes staat.

Heeft een deelnemer als eerste alle twaalf woorden doorgehaald? Dan roept diegene: "Bingo!"

Variant I

Je kunt zelf de bingo-formulieren invullen. Voorbeelden vind je op ict-idee.blogspot.com (onder Bericht 1-100 kies je 76) of op bingo.camilstaps.nl

Variant II

Geef een omschrijving van een woord, maar noem het woord niet. De deelnemers halen het woord door als ze denken dat het gaat over een woord dat op hun A4'tje staat.

Waar denk je aan bij ...?

- Nodig* Woordkaarten van verschillende thema's
- Vorbereiding* Leg de kaarten op tafel met de afbeelding naar boven.
- Opdracht* Vraag een deelnemer om een kaart te pakken en voor te lezen.
De andere deelnemers bedenken nieuwe woorden bij dit woord.
Bijvoorbeeld: de supermarkt – het geld, de kassa, de melk.
Ga door totdat niemand meer een nieuw woord weet.

Verhaal afmaken

- Nodig* Acht Woordkaarten van verschillende thema's
Verhaal (op A2- of B1-niveau) waarin vijf van deze woorden voorkomen
Drie kaarten om het verhaal af te maken
- Vorbereiding* Bedenk een verhaal waarin vijf woorden van het thema voorkomen.
Leg de vijf kaarten op tafel met de afbeelding naar boven.
Leg de kaarten in de volgorde van het verhaal.
- Opdracht* Laat de vijf kaarten zien aan de deelnemers.
Lees het verhaal voor.
Leg de drie andere kaarten achter de vijf kaarten uit het verhaal.
De deelnemers maken het verhaal af met de drie nieuwe woorden.
- Variant* De deelnemers maken het verhaal af door om de beurt een zin te zeggen die aansluit bij de vorige zin.

Verhaal maken

- Nodig* Vijf Woordkaarten van één thema of van verschillende thema's waarmee een verhaal gemaakt kan worden
- Voorbereiding* Leg de vijf kaarten op tafel.
- Opdracht* De deelnemers maken samen (mondeling) een verhaal van de vijf woorden.
De deelnemers bepalen zelf de volgorde van de woorden.
- Variant* De deelnemers vertellen hun verhaal aan een andere deelnemer.

Woord omschrijven

- Nodig* Woordkaarten van verschillende thema's
- Voorbereiding* Leg de kaarten op een stapel met de afbeelding naar beneden.
- Opdracht* Doe de opdracht voor.
Pak een kaart.
Omschrijf wat er op de kaart staat, maar noem het woord niet.
De deelnemers moeten raden om welk woord het gaat.
Als het woord is geraden, laat je die deelnemer een kaart pakken.
De deelnemer omschrijft het woord op de kaart.
Daarbij mag hij het woord op de kaart niet gebruiken.
De andere deelnemers moeten raden om welk woord het gaat.
- Variant* Doe deze opdracht zonder een kaart te laten pakken.
Een deelnemer bedenkt dus zelf een woord.
De andere deelnemers moeten raden om welk woord het gaat.

Verbanden leggen

- Nodig* Woordkaarten van twee thema's
- Vorbereiding* Leg de kaarten per thema op een stapel met de afbeelding naar beneden.
- Opdracht* Doe de opdracht voor.
Pak van beide stapels de bovenste kaart.
Lees de woorden voor.
Maak een zin waarin beide woorden voorkomen.
Bijvoorbeeld: Mijn oma eet bloemkool.
Geef dan de opdracht aan de deelnemers.
De deelnemers kunnen onverwachte verbanden leggen.
Is een verband niet zo logisch?
Ga er dan over in gesprek.

Omdat...

- Nodig* Woordkaarten van verschillende thema's
- Vorbereiding* Bedenk zinnen waarin ... omdat ... voorkomt.
- Opdracht* Geef iedere deelnemer een kaart.
Vraag de deelnemers om de zin af te maken.
Bijvoorbeeld:
Ik eet een ... omdat ...
Ik heb een ... omdat ...
Ik houd van ... omdat ...
Ik kijk naar ... omdat ...
Ik loop naar ... omdat ...
Ik loop naar ... omdat ...

Variant I De deelnemers maken zinnen als:

Hij eet een ... omdat ...

Zij heeft een ... omdat ...

Variant II Je kunt het nog moeilijker maken met de volgende zin:

Heeft u voor mij ... omdat ...?

Verleden tijd -te (regelmatig werkwoord)

Nodig Woordkaarten van één thema of van verschillende thema's
Bij iedere kaart een zin (met een regelmatig werkwoord) in de tegenwoordige tijd

Gebruik werkwoorden die in de verleden tijd altijd -te krijgen.

Voorbereiding Leg de kaarten op tafel.

Opdracht Doe de opdracht voor.

Herhaal het verschillende keren met één voorbeeldzin.

Gebruik pas een volgende zin als het goed gaat.

Voorbeelden: Vandaag werk/maak/kook/... ik

Laat de deelnemers deze zin nazeggen.

Zet de zin dan in de verleden tijd:

Gisteren werkte/maakte/kookte/... ik

Laat de deelnemers deze zin ook nazeggen.

Leg uit: De laatste zin is in de verleden tijd.

Dat kun je horen aan -te achter het werkwoord.

Variant I Doe dezelfde opdracht met vandaag en een dag van de week.

Bijvoorbeeld: Vandaag werk ik ... / Woensdag werkte ik ...

Variant II Lees een zin voor in de tegenwoordige tijd.

In de verleden tijd krijgt het werkwoord -te.

Vraag de deelnemers om de zin in de verleden tijd te zeggen.

Verleden tijd -de (regelmatig werkwoord)

- Nodig* Woordkaarten van één thema of van verschillende thema's
Bij iedere kaart een zin (met een regelmatig werkwoord) in de tegenwoordige tijd
Gebruik werkwoorden die in de verleden tijd altijd -de krijgen.
- Vorbereiding* Leg de kaarten op tafel.
- Opdracht* Doe de opdracht voor.
Herhaal het verschillende keren met één voorbeeldzin.
Gebruik pas een volgende zin als het goed gaat.
Voorbeelden: Vandaag hoor/wandel/woon/... ik
Laat de deelnemers deze zin nazeggen.
Zet de zin dan in de verleden tijd:
Gisteren hoorde/wandelde/woonde/... ik
Laat de deelnemers deze zin ook nazeggen.
Leg uit: De laatste zin is in de verleden tijd.
Dat kun je horen aan -de achter het werkwoord.
- Variant I* Doe dezelfde opdracht met vandaag en een dag van de week.
Bijvoorbeeld: Vandaag hoor ik ... / Woensdag hoorde ik ...
- Variant II* Lees een zin voor in de tegenwoordige tijd.
In de verleden tijd krijgt het werkwoord -de.
Vraag de deelnemers om de zin in de verleden tijd te zeggen.

Bingo

Nodig

Voor iedere deelnemer een A4'tje met 25 woorden van verschillende thema's die van toepassing kunnen zijn op een deelnemer, bijvoorbeeld: de auto, de bril, het woordenboek, de helm, de hond (verspreid over het papier, niet in een rijtje onder elkaar)

Voor iedere deelnemer een A4'tje met vijf lege vakjes

Voor iedere deelnemer een pen

Voorbereiding

Kopieer beide A4'tjes voor iedere deelnemer.

Opdracht

De deelnemers kiezen vijf woorden van het ene A4'tje.

De deelnemers schrijven de woorden in de lege vakjes van het andere A4'tje.

De deelnemers lopen rond.

Zij vragen aan andere deelnemers of zij een of meer dingen hebben die in hun vijf vakjes staan.

Zij vragen bij ieder woord: Heb jij ...?

Als de andere deelnemer zegt dat hij dat woord heeft, dan kan het woord doorgehaald worden.

Heeft een deelnemer als eerste alle vijf woorden doorgehaald?

Dan roept diegene: "Bingo!"

Variant I

Lees een verhaal voor waarin de 25 woorden voorkomen.

Hoort een deelnemer een woord dat in een van de vakjes staat, dan haalt hij dit woord door.

Wie als eerste alle vijf vakjes heeft doorgehaald roept "Bingo!".

Variant II

Geef een omschrijving van een woord, maar noem het woord niet. De deelnemers halen het woord door als ze denken dat het gaat over een woord dat op hun A4'tje staat.

Werkwoorden-bingo

- Nodig* Voor iedere deelnemer een A4'tje met 25 hele werkwoorden
(verspreid over het papier, niet in een rijtje onder elkaar)
Voor iedere deelnemer een A4'tje met negen lege vakjes
Voor iedere deelnemer een pen
Verhaal waarin de 25 hele werkwoorden voorkomen
- Vorbereiding* Kopieer beide A4'tjes voor iedere deelnemer.
- Opdracht* De deelnemers kiezen negen woorden van het ene A4'tje.
De deelnemers schrijven de woorden in de lege vakjes van het andere A4'tje.
Lees het verhaal voor.
Hooft een deelnemer een woord dat in een van de vakjes staat, dan haalt hij dit woord door.
Wie als eerste alle negen vakjes heeft doorgehaald roept "Bingo!".
- Variant* Lees een verhaal voor waarin de 25 werkwoorden voorkomen.
In dit verhaal staan ook de verleden tijd en voltooid deelwoorden van de 25 werkwoorden.
Hooft een deelnemer een vorm van het werkwoord dat in een van de vakjes staat, dan haalt hij dit werkwoord door.
Wie als eerste alle negen vakjes heeft doorgehaald roept "Bingo!".

Wat hoor ik?

- Nodig* Woordkaarten van één thema of van verschillende thema's
- Vorbereiding* Leg de kaarten op een stapel met de afbeelding naar boven.
- Opdracht* Doe de opdracht voor.
- Pak een kaart van de stapel.
- Laat de kaart zien aan de deelnemers.
- Bedenk een korte zin waarin dit woord voorkomt.
- Fluister die zin in het oor van de deelnemer naast je.
- Die fluistert de zin in het oor van de deelnemer naast hem.
- De laatste in de rij zegt welke zin hij heeft gehoord.
- Klopt de zin niet? Dan kun je nagaan waar het fout is gegaan.
- Variant* Fluister een langere zin in het oor van een deelnemer.
- Die fluistert de zin in het oor van de volgende deelnemer,
 enzovoort.

Verkleinwoorden met -tje

Nodig Woordkaarten van verschillende thema's met zelfstandige naamwoorden waarbij het verkleinwoord altijd -tje krijgt

Vorbereiding Bedenk meer zelfstandige naamwoorden waarbij het verkleinwoord altijd -tje krijgt.

Opdracht Vraag: Wat is klein? Wat is groot?
Lees steeds de twee woorden voor:

de aardbei het aardbeitje

de schoen het schoentje

het touwtje het touw

het stoeltje de stoel

de appel het appeltje

Laat de deelnemers een kaart pakken.

Vraag ze om het verkleinwoord te noemen.

Bij alle woorden op de kaarten eindigt het verkleinwoord op -tje.

Vertel dat niet alle verkleinwoorden eindigen op -tje.

Variant Alleen als de deelnemers het gebruik van -tje goed begrijpen:
Doe de opdracht met verkleinwoorden die eindigen op -etje of -pje (maar bied -etje en -pje niet tegelijk aan!).

